

РЕШЕНИЕ

№ 12107

гр. София, 27.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 3 състав, в публично заседание на 09.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **12726** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 1, вр. чл. 70, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. Р., гражданин на А., [дата на раждане] ЛНЧ [ЕГН] срещу Решение № УП-75/20.11.2025 г. на Интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците.

Оспорващият излага доводи за незаконосъобразност на атакуваното решение поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби на закона. Материалната незаконосъобразност на административния акт се обосновава с твърдения за нарушения на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Изложените съображения, обосноваващи отказа, били изцяло незаконосъобразни, тъй като административният орган игнорирал факта, че причините оспорващият да напусне страната били свързани с наличието на заплахата за живота и сигурността му. Жалбоподателят сочи, че изложил подробно своята история пред административния орган и същата била възприета правилно от същия. Решаващият орган обаче неправилно приел, че спрямо него не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. В решението не се съдържа нито един аргумент за това дали молбата за закрила е явно неоснователна или не. Заявява се, че обжалваното решение противоречи на административно-производствените правила и на материалните норми на чл. 13, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ и най-вече на чл. 9 от ЗУБ, поради което се моли същото да бъде отменено.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява. Представява се от назначения му процесуален представител, който поддържа жалбата и моли да бъде уважена на посочените в нея основания.

ОТВЕТНИКЪТ – ИНТЕРВЮИРАЩ ОРГАН при ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ, чрез процесуален представител в съдебно заседание, моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана, а обжалваното решение да бъде оставено в сила.

От фактическа страна.

Подадена е молба за предоставяне на международна закрила, вх. № ПМЗ-ВР- 3507 от 05.11.2025 г. на РПЦ - [населено място], отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа" от Х. Р. от мъжки пол, [дата на раждане] в А., [населено място], гражданин на А., етническа принадлежност - азербайджанец, вероизповедание - мюсюлманин, семейно положение - разведен, ЛНЧ [ЕГН]. Личните данни на молителя са установени въз основа на подписана декларация на основание чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В проведено интервю с рег. № УП-18129 от 18.11.2025 г. Х. Р. посочва, че напуснал Турция, където живеел с разрешително за пребиваване през м. Октомври 2024 г. От [населено място] с автобус се отправил за Полша с шенгенска виза, издадена от Република България. В Полша останал около пет месеца и работил на строителни обекти - нелегално. След това е продължил към Германия, където е подал молба за закрила. Там е живял в лагер около шест месеца, но германските власти са го върнали в Република България съгласно Регламент Д., защото шенгенската му виза- била издадена - от България и тук са му били снети отпечатъци.

Х. Р. мотивира молбата си за международна закрила със семейно-битови проблеми. По собствените му думи единствените му проблеми в А. са семейни. Разказва, че семейството му го заплашвало, защото искал развод. Х. Р. казва, че причината за развода била, че той бил дал на майката на жена си 32 000 долара да ги пази. Когато си поискал парите от тъща си обратно, тя отказала да ги върне, а съпругата му взела страната на майка си. Това довело до неговото решение да се разведе. Родителите му се противопоставили на развода, защото в тяхното семейство не било прието да се развеждаш. Х. Р. твърди, че е напуснал А., защото братята му го заплашвали заради развода. Напуснал страната и се установил в И., но братята му го намерили и там и също го заплашвали. По думи на молителя докато живеел в А. нямал други проблеми, освен изброените. В страната си по произход е работел като земеделец, занимавал се и с текстил. Х. Р. заявява, че е изкарвал добри пари и не е имал каквито и да е други проблеми, освен със семейството си.

А. гражданин твърди, че причините за напускането на страната са изцяло семейно-битови. В проведеното интервю молителя споделя, че съпругата и детето му са в А. и нямат проблеми. Той самият не е правил опит да се премести в друг район на страната. Не съобщава за държавни органи, които да са го преследвали. Не описва политически, социални, етнически или религиозно мотивирани заплахи. Няма данни за конфликт с държавата или за отказ на органите да го защитят.

С Решение № УП-75/20.11.2025 г. на Интервюиращ орган при ДАБ, е отхвърлена молбата за предоставяне на международна закрила на Р. на основание чл. 70, ал. 1 във вр. чл. 13, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. След извършена преценка на всички относими факти, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход, административният орган е достигнал до извода за явна неоснователност на подадената молба за международна закрила.

Оспореното решение е съобщено на жалбоподателя на 25.11.2025 г., а жалбата срещу решението е подадена на 02.12.2025 г. (видно от поставения входящ номер).

Правни изводи:

Жалбата е депозирана в преклузивния срок по чл. 84, ал. 2 от ЗУБ. Същата изхожда от активно легитимирана страна и е отправена до местно компетентния административен съд. Ето защо, жалбата се явява процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореното в настоящото производство решение е издадено от компетентен орган – В. Л., младши експерт в Регистрационно приемателен център С., определена със Заповед № РД05-255/05.05.2025 г. на Председателя на ДАБ на основание чл. 48, ал. 1, т. 10 от ЗУБ за интервюиращ орган - л. 18 от делото.

Оспореният административен акт отговаря на изискванията за форма и съдържание, тъй като е надлежно мотивиран с посочване както на фактическите, така и на правните основания за постановяването му.

В хода на производството пред решаващия орган при ТЦ – при ДАБ, с чужденеца е проведено интервю, което е отразено в нарочен протокол, прочетен на интервюирания в присъствието на преводач на разбираем за него език.

Не се установява и нарушение на чл. 58, ал. 10 от ЗУБ. В случая е изискано писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила. Следва да се отбележи, че липсата на подобно становище не обосновава незаконосъобразност на оспореното решение, доколкото то е постановено по реда на чл. 70, ал. 1 от ЗУБ - в ускорено производство, а в този случай съгласно разпоредбата на чл. 58, ал. 10 изр. 2 от ЗУБ такова становище не се изисква.

Административният акт отговаря и на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК. В решението са посочени както фактическите, така и правните основания за издаването му. Административният орган е изложил поотделно съображения защо приема, че на чужденеца не следва да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както изложените от жалбоподателя данни в бежанската му история, така и обстановката в страната му на произход. Обективизираните в решението фактически съображения са подробни, ясни и кореспондиращи на приложените правни норми, и дават възможност на чужденеца да разбере мотивите на административния орган.

Причините, които българският законодател установява като обосноваващи предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут, се сочат в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията, следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай, видно от протокола от проведеното с оспорващия интервю по реда на чл. 63а от ЗУБ, същият е заявил като причини за напускане на А. такива, които са изцяло от икономически характер и са ирелевантни по отношение на изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ основания. Същият заявява, че напуснал А., за да се установи в държава от ЕС в търсене на работа и по-висок стандарт на живот. Оспорващият заявява, че не е бил арестуван, преследван, обект на репресии или насилие, че не е имал опасения за физическата си сигурност от страна на властите по повод етническата си принадлежност и евентуална политическа ангажираност, нито

проблеми във връзка с религиозната си принадлежност. Тоест същият не изтъква, нито обосновава осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ, нито посочва да има риск от бъдещо такова. В този смисъл административният орган е извършил единствено възможната преценка, изследвайки данните от бежанската история на жалбоподателя, и достигайки до обоснован извод относно липсата на предпоставките за предоставяне на чужденеца на статут на бежанец. Правилно е отчетено, че причините, поради които същият е напуснал държавата си по произход, не попадат в приложното поле на чл. 8 от ЗУБ, респективно на чужденеца не може да бъде предоставен статут на бежанец. Чужденецът не навежда твърдения за наличие на опасения от конкретни репресии, предприети спрямо него или членове на семейството му по причините, визирани в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В тази връзка, от материалите по преписката не може да се направи извод за осъществено спрямо чужденеца преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, изразило се в действия измежду посочените в ал. 5 на същата норма, поради което не са налице субективният и обективният елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателни опасения от преследване“. При това положение правилен е изводът, който прави ответникът, че оспорващият напуска държавата си на произход, мотивиран единствено от съображения, които не са релевантни за настоящото производство. Извод в насока липса на осъществено преследване по смисъла на ЗУБ по отношение на жалбоподателя може да се извлече и от факта, че същият е напуснал страната си по произход легално. В този смисъл, административният орган е извършил единствената възможна преценка, изследвайки данните от бежанската история на жалбоподателя и достигайки до обоснован извод относно липсата на предпоставките за предоставяне на чужденеца на статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и обоснована и преценката на Интервюиращия орган за неоснователност на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основанията, посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай чужденецът въобще не е навел като причина за напускането на родната си страна наличието на опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание.

Третата причина за предоставяне на хуманитарен статут - тази по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, съдът също не приема за налична по отношение на оспорващия.

За прецизност на мотивите на настоящото решение е нужно да се посочи, че цитираната норма на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. "в" от Директива 2011/95/ЕО на Съвета от 13.12.2011 г. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № C- 465/07/M. E. and Noor E. vs Straatssecretaris van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (отм.), Съдът на Общността (голям състав) е постановил, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2.

съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата- членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Действително понастоящем с Директива 2011/95/ЕС на европейския парламент и на съвета, Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на чл. 15 от последната е преповторен в текста на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването дадено с Решение от 17.02.2009 г. по дело № С-465/2007 г. на Съда на Европейския съюз е запазило своето значение.

Налице са обаче нарушения на административно-процесуалните правила от страна на органа, които са съществени именно при изследване приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ . В конкретния случай, за да отхвърли молбата за този вид закрила, решаващият орган се позовава изцяло на факти, които се съдържат в Справка с вх. № МД-02-589/30.10.2025 г. на Дирекция „Международна дейност” при ДАБ, относно А.. На основание чл. 21, т. 6 от Устройствения правилник на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Цитираната справка е изготвена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани удостоверените факти, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства.

Съдът намира обаче за основателни направените възражения от страна на жалбоподателя свързани с правилната преценка на фактите.

Видно от цитираната справка, същата е неотнормима към конкретния случай, доколкото изцяло е съсредоточена в изследване на въпроса каква е държавната политика на Република А. за жените. В конкретния случай, жалбоподателя е от мъжки пол и представената справка е неотнормима към неговата бежанска история, като съдът намира, че при липса на други противопоставими доказателства, които да обосновават фактическите изводи на ответника, съдът не може да обоснове извод за неоснователност на молбата за предоставяне на статут на жалбоподателя по реда на чл. 9 от ЗУБ.

Предвид изложеното, съдът намира, че административният орган не е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните за неговата решаваща роля факти, а именно не е извършил надлежна проверка доколко субективните опасения на жалбоподателя от преследване или реална опасност от тежко посегателство са обективни, не е обсъдил актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справката на ДАБ са неотнормими и не съвпадат с отразеното в решението на интервюиращия орган и изводите на последния, че по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

Настоящият съдебен състав счита, че оспореното решение страда от порок, налагащ отмяната му по смисъла на чл. 146 от АПК, поради което подадената против него жалба се явява основателна.

По изложените съображения оспореното решение следва да бъде отменено. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК делото като преписката следва се

изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата в частта за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 и ал.8 от ЗУБ с оглед обсъждане на всички обстоятелства във връзка с личното положение на жалбоподателя по съображения които съдът изложи по-горе в мотивите на съдебното решение.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Х. Р., гражданин на А., [дата на раждане] ЛНЧ [ЕГН] - Решение № УП-75/20.11.2025 г. на Интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците.

ВРЪЩА делото като преписка на компетентния орган при ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молбата за предоставяне на хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ при спазване на дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му до страните чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.